

Subsidies, kans voor sport en onderwijs?

Subsidies. Het blijft een lastig fenomeen. Enerzijds hoor je vaak dat er enorme bedragen beschikbaar zijn. Anderzijds is het lastig om 'door de bomen het bos te zien' en is het moeilijk om écht te weten wat er mogelijk is. En voor de LO-secties geldt dat subsidie aanvragen vaak een 'ver-van-mijn-bed-show' is. In dit artikel geven we een introductie op subsidies en de mogelijkheden voor het sportonderwijs.

Door: Ben Moonen

Wat is het?

Subsidie is per definitie *publieke* financiering: subsidiegeld dat van de overheid komt. Dit kan de gemeente, de provincie of een ministerie zijn, maar ook de Europese Unie.

Met dat geld wil de overheid de subsidieontvanger prikkelen om een bijdrage te leveren aan de overheidsdoelen. In artikel 4:21 van de Algemene Wet Bestuursrecht wordt de volgende definitie van subsidie gegeven:

'De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten.'

Subsidie is niet alleen geld dat wordt overgemaakt aan een aanvrager. Subsidie kan ook een fiscale subsidie zijn waarbij je bijvoorbeeld bepaalde kosten in mindering van de belastingen mag brengen. De huidige trend is dat er minder subsidie wordt verstrekt, maar steeds meer kredieten. De overheid is dan financier en verstrekt tijdelijk geld om iets nieuws op te starten. Als dat project goed loopt, moet het geld weer worden teruggegeven.

Fondsen

Een heel ander fenomeen zijn fondsen. Een fonds is *private* financiering: het geld is dus niet afkomstig van een overheid. Nederland kent duizenden fondsen. Bekende voorbeelden zijn Oranje Fonds, Kinderpostzegels, Skanfonds en het Prins Bernhard Cultuurfonds.

Veel fondsen richten zich ofwel op een bepaalde doelgroep (jeugd, ouderen, chronisch zieken,

gehandicapten, etc.) of op een specifiek maatschappelijk doel (zoals leefbaarheid en sociale cohesie). In veel gevallen kan sport daar een goede bijdrage aan leveren. Let wel op, want fondsen ondersteunen geen projecten van de overheid of die grotendeels door de overheid worden betaald.

Wat wel en wat niet

De overheid gebruikt subsidies dus met het doel haar beleid te verkopen. Zo stimuleert de overheid organisaties om mensen te scholen, investeringen te plegen, te exporteren, onderzoek te doen naar nieuwe technologieën, et cetera. Succesvol subsidiebeleid richt zich dan ook op de inhoud van dat beleid. Op welke wijze kunnen we invulling geven aan de doelen en wensen van de subsidieverstrekker?

Om inzicht te krijgen in de haalbaarheid van subsidies, is het goed te weten wat de algemene uitgangspunten van subsidiegevers en fondsen zijn:

- 1 projecten die commercieel interessant zijn en zichzelf kunnen bedruipen worden niet ondersteund
- 2 reguliere activiteiten van aanvragers worden niet ondersteund
- 3 er is geen subsidie voor kosten die al via een andere regeling gesubsidieerd zijn
- 4 subsidie aanvragen doe je vooraf en subsidie krijgen doe je achteraf.

Voor het onderwijs betekent dit dat het geen zin heeft om subsidie aan te vragen voor de normale onderwijsactiviteiten. Het doel is juist om scholen te stimuleren om iets bijzonders te doen. Bij de afweging die daarbij wordt gemaakt, kan in het algemeen

Figuur 1: subsidiekansen

Subsidies, een schot in de roos

worden gesteld dat de subsidiekansen van het project stijgen naarmate er:

- aansluiting gevonden wordt bij maatschappelijke doelen
- sprake is van samenwerking met betrouwbare partijen
- sprake is van een innovatief project
- een goed doortimmerd projectplan en een degelijke begroting is
- sprake is van cofinanciering (welke bijdrage kan de school leveren, welke andere financiers zijn er, welke financieringsbehoefte is er?).

Succes met subsidies?

Subsidie wordt nog te vaak gezien als een 'trucje' om ad hoc gaten in de begroting te dichten. Ons pleidooi is dat je subsidies een structurele plek moet geven. Het willen benutten van subsidiegelden is een strategisch besluit, dat ook consequenties heeft voor de manier waarop je georganiseerd bent. Het begint ermee dat je ervoor moet zorgen dat er zowel op bestuurlijk als uitvoerend niveau aandacht is voor, en kennis is van subsidies.

Om subsidiekansen te creëren (zie figuur 1) moet je:

- 1 kansen zien en creëren (initieëren van nieuwe projecten).
- 2 een goede aanvraagprocedure doorlopen (aanvragen voorbereiden en indienen).
- 3 het projectmanagement op orde hebben (projecten realiseren conform aanvraag).

Deze drie stappen hebben alles met elkaar te maken en worden continue doorlopen. De belangrijkste succesvoorwaarden zijn echter aandacht en enthousiasme voor subsidies bij medewerkers en bestuur en de interesse om met anderen (overheden, bedrijven of onderzoeksinstituten) samen te werken. Naar buiten kijken dus.

Regelingen en programma's

Onder invloed van de crisis en het kabinetsbeleid van de afgelopen jaren is er flink gesnoeid in het aantal subsidies. Toch zijn er nog steeds honderden subsidieregelingen over. Echter, als we kijken naar de specifieke sportregelingen, is het resultaat beperkt. Op rijksniveau hebben we het programma 'Sport en bewegen in de Buurt' en de bijbehorende 'Sportimpuls'. In beide gevallen kan de school zelf geen aanvragen indienen. Maar, in beide gevallen kan de school er wel haar voordeel mee doen. *Sport en Bewegen in de Buurt* wil gemeen-

ten ondersteunen in het creëren van voldoende sport- en beweegaanbod voor alle inwoners van jong tot oud. Dat doen ze door te investeren in de uitbreiding en een bredere inzet van combinatiefuncties met extra buurtsportcoaches. Bijna drieduizend buurtsportcoaches gaan actief aan de slag. Doordat zij zowel werkzaam zijn bij een sport- of beweegaanbieder als in tenminste één andere sector (onderwijs, zorg, welzijn, kinderopvang, jeugdzorg of bedrijfsleven), dragen zij eraan bij dat meer mensen in hun eigen omgeving kunnen sporten en bewegen. De school is dus een cruciale partner en kan allerlei initiatieven nemen om hier actief mee aan de slag te gaan. Dat begint met het kennismaken met de buurtsportcoaches en het afstemmen van ideeën en plannen.

De Sportimpuls is een subsidieregeling die lokale sport- en beweegaanbieders financieel ondersteunt bij de opzet van activiteiten die ze ondernemen om meer mensen te laten sporten en bewegen. Deze activiteiten bestaan uit het opstarten en aanbieden van sportactiviteiten voor mensen die niet of nauwelijks sporten en bewegen. Samenwerking is daarbij essentieel; tussen sport- en beweegaanbieders >>

Contact:

info@moonensportenleisure.nl

FOTO: HANS DUIJROFF

Doede360 ook een gesubsidieerde activiteit

onderling, maar ook tussen sportaanbieders en gemeenten, onderwijs-, welzijns-, zorginstellingen, GGD'en en het bedrijfsleven. Door gebruik te maken van elkaars sterke punten kan gezamenlijk de sportparticipatie op lokaal niveau worden gestimuleerd en levert iedereen een belangrijke maatschappelijke bijdrage aan de leefbaarheid in de buurt. Tip is om contact met de gemeente op te nemen om erachter te komen welke Sportimpuls-aanvragen in de gemeente worden gedaan. Op basis daarvan kan de afweging gemaakt worden om hier wel of niet bij aan te sluiten.

Een ander interessant programma is de *Jeugdimpuls* van RIVM. De Jeugdimpuls geeft via scholen en sociale media een impuls aan de gezonde leefstijl van jongeren. Organisaties op het gebied van gezonde leefstijl, het onderwijsveld en sociale media werken samen in dit tijdelijke programma. Via het deelprogramma Gezonde School wordt gezondheidsbevordering in het primair en voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) versterkt. Dat doen ze met kennis, materialen en ondersteuning voor professionals gezondheidsbevordering (via Loketgezondleven.nl) en voor professionals die werken in het onderwijs (via Gezondeschool.nl).

Elders in dit blad staat een artikel over effectieve jeugdinterventies. We verwijzen hier graag naar, want veel van deze programma's bieden scholen mogelijkheden. Immers, ook meedraaien in programma's kan de school geld (en waardevolle kennis en ervaringen) opleveren.

Er bestaan gelukkig ook voldoende regelingen waar scholen wel zelf kunnen aanvragen. De meeste provincies hebben subsidies voor sportevenementen of voor sociaal-economisch beleid waar sport deel van kan uitmaken. Op Europees vlak is Jeugd in Actie wellicht interessant. Dit gaat over de uitwisseling en samenwerking tussen lidstaten. Ook bij fondsen kunnen scholen terecht, maar dan moet je dus wel duidelijk laten zien dat het bijzondere, extra activiteiten betreft.

Aanvrager of partner?

Scholen die subsidies willen benutten zitten vaak in een lastig parket. We zagen al dat er geen subsidie is voor de reguliere onderwijsactiviteiten. Dus voor je normale LO-programma kun je geen subsidie aanvragen, want dat wordt immers al door de overheid betaald. Als je extra subsidie wilt, moet je ook iets extra's gaan doen.

Wat een goed alternatief is, is jezelf in de etalage zetten als partner van andere partijen (zoals verenigingen, bedrijfsleven, welzijnsinstellingen of de gemeente) die subsidie aanvragen. Voor hen heeft het namelijk wel degelijk meerwaarde om te kunnen laten zien dat het onderwijs een rol speelt in hun project. Daarmee ontstaat er meer draagvlak. Bovendien is de school een snelle manier om met de jeugd in contact te komen en dat is toch wat veel organisaties willen. Denk aan allerlei leefstijl- en gezondheidsprojecten. Voor het onderwijs is het ook interessant, want die leren ook van projecten die ze met partners buiten de school doen. En als het onderwijs extra kosten moet maken, kunnen die meestal opgenomen worden in de projectbegroting van de subsidieaanvrager. Het advies is dus om samenwerking te zoeken en dan te bekijken welke partner het beste de penvoerder van een subsidieaanvraag kan zijn.

De bomen en het bos

Een vaak gehoorde opmerking is dat het lastig is om subsidies te vinden. 'Er is zoveel en hoe vind ik nu wat voor mij relevant is?' Begrijpelijk. Anderzijds is het in dit digitale tijdperk juist eenvoudig want iedere subsidieregeling of fonds is op het internet te vinden. Als je begint met het invoeren van de zoektermen 'subsidie' in combinatie met het maatschappelijk doel dat je nastreeft, zul je merken dat je meteen tot over je oren in het subsidienieuws terecht komt.

Daarnaast zijn er op de sociale media allerlei groepen te vinden waarvoor je je kunt aanmelden, zodat je op de hoogte kunt blijven van subsidienieuws.

Concluderend

Bieden subsidies kansen voor het sportonderwijs? Jazeker, maar niet vanzelf. De tijd van het 'gemakkelijke' subsidiegeld is echt voorbij. Anderzijds, voor scholen die actief zijn en bereid zijn om verder te kijken dan de hekken van het schoolterrein liggen er zeker nog kansen. Als aanvrager van subsidies en zeker als partner in de uitvoering van allerlei interventies om kinderen te activeren, een gezonde leefstijl bij te brengen en mee te laten doen in de maatschappij. Aan de slag!

Meer weten?

Enkele websites voor verdieping: www.fondsen.org, www.sportindebuurt.nl, www.sportsubsidie.nl, www.loketgezondleven.nl, www.gezondeschool.nl, www.jongerenopgezondgewicht.nl, www.effectiefactief.nl

Ben Moonen is eigenaar van Sportsubsidie.nl en gespecialiseerd in subsidieadvies voor de sportsector. ◀